

Nr 542.

Av herr **Magnusson** i Skövde, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 249, angående den högre lantbruksundervisningens ordnande.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 249 angående den högre lantbruksundervisningens ordnande framlägges en plan till inrättande av högre undervisning i trädgårdsskötsel. Planen, som innefattar upprättande av en högre trädgårdsavdelning vid Alnarps lantbruksinstitut, skulle visserligen möjliggöra en lösning av de viktigaste frågorna på detta område, ehuru med skäl kan anmärkas, att vissa detaljer av förslaget äro mindre tillfredsställande.

Sälunda torde för inträde i den högre trädgårdskursen inträdesfordringarna icke böra göras allt för stränga, emedan därigenom tvivelsutan en del till inträde förtjänta unga män skulle utestängas från kursen. Även om man understryker, att ingen bör lämnas inträde, som saknar nödiga förkunskaper att kunna tillgodogöra sig undervisningen, lär man kunna hävda, att härför nödiga kunskaper kunna förefinnas utan att sökanden meriterar detta med minst realskoleexamen. En större möjlighet synes mig böra hållas öppen för sökande att efter prövning vinna inträde. Trädgårdsmannayrket rekryteras i övervägande mån från de mindre bemedlade klasserna, och ett vidhållande av allt för svåröverkomliga skrankor för vinnande av inträde i den högre kursen skulle lätt verka därhän, att begåvade och kunniga ynglingar med goda förutsättningar att följa undervisningen, men som på grund av hemmets bristande ekonomiska tillgångar icke kunnat erhålla tillräcklig teoretisk skolning, utestängas från kursen. Det synes därför, att utmärkt vitsord från genomgången lägre trädgårdsskola jämte icke allt för orimlig prövning i teoretiska ämnen böra berättiga till inträde i den högre kursen.

I enlighet med lantbrukssakkunnigas betänkande har departementschefen ansett, att undervisningen i det viktiga ämnet trädgårdsanläggningskonst skulle skötas av en tillfällig anställd speciallärare, medan samtliga övriga fackämnen komme att företrädas av ordinarie lärare. Endast i biskötsel och konservering föreslås dessutom speciallärare. En sådan anordning, vartill motstycke näppeligen lär kunna uppvisas från annat lands motsvarande läroanstalter, skulle vara förklarlig, om ämnet ifråga vore av mindre betydelse för de personer, som komma att begagna sig av undervisningen, medan det i själva verket kommer att utgöra det viktigaste ämnet för många, ja kanske de flesta ele-

verna. Att detta blir fallet inses lätt om man granskar förteckningen över de grupper av trädgårdsmän, som skulle behöva anlita denna högre undervisning, vilken förteckning återfinnes å sid. 209 i sakkunnigas betänkande. Även om man tillfälligt kan finna en person, som är kompetent och villig att åtaga sig befattningen som speciallärare i ämnet, kan med visshet förutses, dels att hans huvudsakliga intresse komme att ägnas åt privata uppdrag med trädgårdsanläggningar, som han måste åtaga sig för sitt uppehälle, dels att han så snart bättre anställning erbjödes lämnade undervisningsverksamheten. Om däremot fast lektorsställning beredes för läraren i trädgårdsanläggningskonst, förefinnes ännu god tid för t. ex. en ung arkitekt att genom specialstudier meritera sig på sådant sätt att, när den högre undervisningen på hösten 1933 skall påbörjas, personen kan besitta kompetens för platsen. Därest propositionen i denna del bifalles i oförändrad form, saknas anledning för personer att utbilda sig för erhållandet av dylik befattning.

Såsom av sid. 254 i propositionen framgår har också lärarerådet vid Alnarp i enlighet med ett utförligt motiverat yttrande av föreståndaren för därvarande trädgårdsskola ansett, att ämnet trädgårdsanläggningskonst bör företrädas av lärare i lektorsställning. I yttrandet har visats, att ämnet är tillräckligt omfattande för att ge en lärare full sysselsättning, då han givetvis bör sköta undervisningen i samma ämne vid den lägre trädgårdskursen och dessutom lämpligen bör övertaga undervisningen i fältmätning och avvägning, varigenom välbehöflig lättnad bereddes den föreslagna lektorn i jordbrukslära och kulturteknik. I samma yttrande har dessutom framhållits, att läraren i trädgårdsanläggningskonst bör vara bosatt vid Alnarp, bl. a. för att kunna tillse och övervaka elevernas arbeten även vid andra tillfällen än de egentliga undervisningstimmarna. Vikten härav torde vara lätt insedd.

Beträffande av mig framförda synpunkter angående inträdesvillkoren för den högre trädgårdskursen, lär något utformat yrkande icke lämpligen kunna motionsvis frambäras, men torde utskottet, i händelse mina synpunkter i denna del biträdas, genom sin motivering kunna få dessa behörigen framförda.

Jag tillåter mig med stöd av det anförda föreslå,

att riksdagen måtte besluta, dels att vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut måtte anställas en lektor med huvudsaklig undervisningsskyldighet i trädgårdsanläggningskonst, dels ock att nödiga medel anvisas för ändamålet.

Stockholm den 7 april 1930.

Karl Magnusson,
Skövde.